

TIVOLI
Vesterbrogade 3
1630 København V

17. januar 2018

Sagsnr.
2017-0392388

Dokumentnr.
2017-0392388-2

VVM-afgørelse om ændring af støjniveau ved afholdelse af store koncerter på Plænen i Tivoli

VVM-ansøgning

Center for Miljøbeskyttelse har den 1. december 2017 modtaget en VVM-ansøgning fra Tivoli beliggende matr. nr. 183 og 241, Vestervold Kvarter, København om øget støjniveau på 20 store koncerter årligt.

Ansøgningen sker iht. miljøvurderingsloven, bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 448 af 10. maj 2017, § 19. Anlægget er omfattet af bilag 2, pkt. 12 e) *Forlystelsesparker og lign. samt punkt 13a) ændringer eller udvidelser af projekter allerede udført, godkendt eller ved at blive udført.*

Afgørelse

Center for Miljøbeskyttelse vurderer på baggrund af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6, at den samlede påvirkning fra Tivolis koncerter på Plænen ikke må forventes at påvirke miljøet væsentligt, og dermed ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (VVM-redegørelse) og tilladelse.

Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21, stk. 1. Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens afgørelsesportal, www.kk.dk/annonceringsportalen med en klagefrist på 4 uger.

Projektet

Tivoli ansøger om at kunne afholde 20 koncerter årligt med et støjniveau på 98 dB(A) målt ved mixerpulten på Plænen, hvilket svarer til 67 dB(A) ved mest udsatte beboelse. Tivoli har i dag tilladelse til at afholde 26 koncerter med et støjniveau på 91 dB(A) målt ved mixerpulten på Plænen, hvilket svarer til 60 dB (A) ved mest udsatte beboelse. Der er således ikke tale om flere koncerter, men et øget støjniveau på 7 dB for 20 koncerter.

Tivoli oplyser, at der ikke vil ske fysiske ændringer eller anlægsarbejder i projektområdet i forbindelse med ansøgning om ændrede lydniveau for 20 ud af de 26 store koncerter på Plænen.

Vand og VVM

Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

Med et støjniveau på 98 dB(A), vurderer Tivoli at kunne tilbyde gode udendørs koncerter, som lever op til de professionelle krav på koncertområdet jf. ansøgningsmaterialets bilag 1 og 2. Tivoli bemærker, at dette vil stille Tivoli på lige vilkår med øvrige koncertarrangører i København.

Tivoli oplyser, at koncerter på op til 67 dB(A) målt ved mest udsatte beboelse begrænses til maksimalt 2,5 timers varighed og maksimalt afholdes 20 gange om året på fredage/ lørdage bortset fra 2 koncerter, der kan afholdes på en given ugedag.

Lydprøver for alle koncerter begrænses til maksimalt 60 dB(A) ved mest udsatte beboelse i maksimalt 90 minutter (effektiv spilletid). Alle koncerter afsluttes senest kl. 24.00. Tivoli oplyser, at de vil varsle naboer forud for arrangementer med store koncerter.

Projektet indeholder kompenserende tiltag i form af lukning de kørende forlystelser under store koncerter på fredage kl. 22.00-24.00 jf. ansøgningens bilag 3 og 4. Dette indebærer en reduktion af den samlede støj på 0,8 dB(A) ved koncerter på 67 dB(A) målt ved den mest støjbelastede nabo ved Stoltenbergsgade 1 og en reduktion på 2,9 dB(A) ved koncerter på 60 dB(A) ved den mest støjbelastede beboelse ved Stoltenbergsgade 1. Af støjbredelseskortene i ansøgningsmaterialets bilag 3 fremgår det, at nogle beboelsesejendomme f.eks. ved H.C. Andersens Boulevard, Dantes Plads og Stoltenbergsgade 9 og 11 kan opleve større reduktioner.

Projektet indeholder kompenserende tiltag i form af ophør med affyring af onsdagsfyrværkeri. Fremover vil Tivoli kun affyre fyrværkeri fredag eller lørdag med undtagelse af 10 mærkedage, som også kan ligge på hverdage. Tivoli oplyser, at der i 2017 blev affyret onsdagsfyrværkeri 21 gange fra kl. 22.45.

Tivoli oplyser, at højtalersystemet på Plænen igennem årene er blevet opdateret, tilpasset og udviklet med henblik på at skabe en god koncertoplevelse for Havens gæster samtidig med minimering af støjgener for Havens naboer jf. redegørelse i ansøgningens bilag 7.

Tivoli har undersøgt, om der ved etablering af en 8 meter høj skærm langs Tietgensgade kan opnås en støjdæmpende virkning for naboer i forbindelse med koncerter fra Plænen jf. ansøgningens bilag 8. Beregningerne viser, at skærmen ingen støjdæmpende virkning har i de væsentligste referencepositioner, der er højt placerede ved Stoltenbergsgade, og at en rimelig forhøjelse af skærmens højde ikke vil ændre på dette, dels fordi referencepositionerne er meget højt placerede (4. sal) og dels fordi lydens bane bevæger sig i en bue henover skærmen.

Tivoli har undersøgt, om store koncerter kan afholdes tidligere på aftenen. Dette er ikke muligt, fordi det vil have for store konsekvenser for Tivolis andre traditionelle arrangementer herunder teater og koncerter i Tivolis glassal og koncertsal.

Planforhold

Københavns Kommuneplan 2015 udlægger projektområdet til Institutioner & fritidsområder (O1). Områderne O1 anvendes til sports- og fritidsanlæg, parker, herunder forlystelsesparker, legepladser, kirkegårde, naturområder, kolonihaver samt de til områderne hørende drifts- og servicefunktioner.

Der er ikke en lokalplan gældende for projektområdet.

Omgivelserne

Forlystelsespark Tivoli er beliggende på en unik og central placering i Hovedstaden lige mellem Rådhuspladsen og Københavns Hovedbanegård. Tivoli er omgivet af meget befærdede veje hhv. H.C. Andersens Boulevard, Vesterbrogade, Bernstorffsgade og Tietgensgade samt af tekniske anlæg, serviceerhverv, institutioner og boliger. De nærmeste boliger ligger øst og sydøst for Tivoli i gaderne Stoltenbergsgade, Ved Glyptoteket, Niels Brocks Gade, Otto Mønstedsgade, H.C. Andersens Boulevard og Dantes Plads. Fra scenen på Plænen er der ca. 300 meter til nærmeste beboelsejendom.

Den meget centrale placering betyder, at omgivelserne omkring Tivoli bidrager med et højt niveau af baggrundsstøj. Støjniveauet fra trafikken på H.C. Andersens Boulevard og Bernstorffsgade er over 78 dB. Trafikstøjen fra Vesterbrogade og Tietgensgade er på mellem 73-78 dB. Nærmeste boliger beliggende på H.C. Andersens Boulevard er ved facaden påvirket med trafikstøj på over 68 dB. Boliger beliggende i Stoltenbergsgade er ved facaden påvirket med trafikstøj på mellem 58-68 dB¹. Derudover er der andre kilder til baggrundsstøj herunder Københavns Hovedbanegård samt støj fra diverse arrangementer på Rådhuspladsen herunder koncertaktiviteter.

Beboelsejendomme nærmest Tivoli bliver med den gældende miljøgodkendelse påvirket med et støjniveau fra koncerterne på Plænen i Tivoli op til 60 dB(A).

Redegørelse og vurdering

Center for Miljøbeskyttelse vurderer på baggrund af kriterierne i

¹ Kilde: Københavns Kommune GIS-kort, Støjudbredelseskort i 4 meters højde fra vejtrafik (årsdøgntrafik hvor støjudbredelse er vægtet over døgnet – døgnværdien L_{den}) beregnet med data fra 2012.

miljøvurderingslovens bilag 6, at den samlede påvirkning fra Tivolis koncerter på Plænen ikke må forventes at påvirke miljøet væsentligt, og dermed ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

I Miljøstyrelsens *Vejledning om Støj fra forlystelsesparker nr. 7 2006* afsnit 4.1.3, fremgår det, at der i miljøgodkendelsen kan stilles særlige vilkår for antal af store koncerter pr år, vilkår om den samlede varighed af arrangementerne, herunder også af lydprøver, og om koncerterne skal annonceres offentligt, hvis Miljøstyrelsens vejledning om *Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984* ikke kan overholdes. Tivolis beskrivelse af det ønskede projekt følger vejledningen med angivelse af antal koncerter, varighed, annoncering m.m.

I vurderingen er følgende forhold indgået:

Projektets placering

Der tale om en eksisterende forlystelsespark i et tætbeholdt område. Forlystelsespark Tivoli har haft samme beliggenhed siden 1843. I dag er beliggenheden unik og central i København lige mellem Rådhuspladsen og Københavns Hovedbanegård. Tivoli er i kommuneplanen udlagt som forlystelsesområde. Der har siden 1996 årligt været afholdt store koncerter på Plænen i Tivoli.

Tivoli er omgivet af meget befærdede veje hhv. H.C. Andersens Boulevard, Vesterbrogade, Bernstorffsgade og Tietgensgade samt af tekniske anlæg, serviceerhverv, institutioner og boliger. De nærmeste boliger ligger øst og sydøst for Tivoli i gaderne Stoltenbergsgade, Ved Glyptoteket, Niels Brocks Gade, Otto Mønstedsgade, H.C. Andersens Boulevard og Dantes Plads. Fra scenen på Plænen er der ca. 300 meter til nærmeste beboelsesejendom. Nærheden til Hovedbanegården og Rådhuspladsen samt de meget befærdede veje og det høje baggrundsstøjniveau omkring Tivoli er med til at give området en helt særlig karakter af pulserende storby.

Projektets karakteristika og arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Projektændringen har ikke betydning for den fysiske indretning af koncertområdet på Plænen og det højtalersystem, der allerede er optimeret til at fordele og ensrette støjniveauet på publikumsområdet. Dette betyder ifølge Tivoli, at ”spild af lyd” / (støjgener til omgivelserne) allerede er reduceret ved koncerter på Plænen.

I forhold til støjniveauet ved de koncerter, som Tivoli afholder i dag inden for den eksisterende miljøgodkendelse, vil der ske en ændring af niveauet ved de nærmeste naboer på + 7 dB ved 20 store koncerter om året. Den eksisterende miljøgodkendelse giver mulighed for at overskride de vejledende grænseværdier med op til 20 dB(A) ved den

mest udsatte beboelse i perioden 22-24, hvor grænseværdien iht. *Vejledning om ekstern støj fra virksomheder* er 40 dB(A). Med den ønskede ændring vil overskridelsen være 27 dB(A) for den mest udsatte beboelse.

Tivoli har undersøgt, om der kan etableres støjafskærmning i forbindelse med Tivolis bygninger mod Tietgensgade til begrænsning af støjpåvirkning af omgivelserne. Det er dog ikke muligt at etablere en fysisk støjafskærmning, som vil have reel effekt.

De boliger, som ligger nærmest Tivoli hhv. Stoltenbergsgade, Ved Glyptoteket, Niels Brocks Gade, Otto Mønstedsgade, H.C. Andersens Boulevard og Dantes Plads, kan opleve støj fra koncerter. Samlet set vurderes det, at ca. 1300 personer (ca. 500 lejligheder) kan blive berørt i de nævnte områder.

Tivoli begrænser varigheden på 18 store koncerter ved maksimalt 67 dB(A) ved den mest udsatte beboelse til 2 timer. Derudover kan 2 store koncerter ved maksimalt 67 dB(A) afholdes med en maksimal varighed på op til 2,5 timer. Lydprøver vil maksimalt have en varighed på 90 minutter (effektiv spilletid) og vil ikke overstige 60 dB(A) ved nærmeste beboelse.

Tivoli oplyser, at 18 af de store koncerter ved maksimalt 67 dB (A) ved beboelse vil blive afholdt på fredage/lørdage. Derudover kan 2 store koncerter ved maksimalt 67 dB(A) ved beboelse, i anledning af en særlig begivenhed afholdes på en given ugedag. Ifølge den eksisterende miljøgodkendelse kan koncerter afholdes alle ugedage. Projektændringen vil betyde at støj fra søndag-torsdag fremadrettet begrænses. Der har dog kun været afholdt enkelte koncerter på hverdage i 2017, og dermed er der ikke tale om en reduktion i praksis, men en begrænsning af Tivolis muligheder fremadrettet.

Tivoli annoncerer alle store koncerter offentligt ved start på sommersæson og naboer skal varsles særskilt minimum 14 dage inden koncerterne afholdes.

Tivoli lukker alle kørende forlystelser under alle store koncerter om fredagen (fra kl. 22.00 – 24.00) på Plænen. Dette er en kompenserende foranstaltning der bevirker, at der ved afholdelse af store koncerter om fredagen ikke samtidig er støj fra de kørende forlystelser. Dette giver ved store koncerter på 67dB(A) en betydelig reduktion ved nogle beboelsesejendomme særlig omkring H.C. Andersens Boulevard, Dantes Plads og Stoltenbergsgade 9 og 11, men dog kun en mindre reduktion på 0,8 dB(A) for de mest belastede beboelsesejendomme ved Stoltenbergsgade 1. Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at denne faktiske kompensation ved at lukke alle kørende forlystelser under alle koncerter om fredagen kan

have betydning for, at naboerne til Tivoli kan opfatte de store koncerter på hhv. 60 dB(A) og 67 dB(A) som mindre generende, idet lyden hovedsageligt kommer fra koncerten.

Tivoli har i dag mulighed for at affyre fyrværkeri 4 dage om ugen, svarende til 208 dage årligt. Dette vil Tivoli begrænse som en kompenserende foranstaltning, således at de fremover har mulighed for at afholde fyrværkerishows 50 gange årligt. Tivoli vil kun affyre fyrværkeri på fredage eller lørdage med undtagelse af 10 særlige lejligheder, som kan falde på andre ugedage.

Tivoli vil sikre, at alt fyrværkeri vil fremgå af Tivolis program på deres hjemmeside minimum 1 måned før afholdelse, dog med mulighed for undtagelse ved 2 særlige lejligheder om året.

I 2017 afholdt Tivoli 21 fyrværkerishows på onsdage, som fremover ikke vil blive afholdt, dette vil betyde en væsentlig reduktion i faktisk affyret fyrværkeri på hverdage fremover. Beregningerne estimerer, at støjpåvirkningen er ca. 83,8 dB(A), hvis støjen midles over 6,25 min, som er den tid fyrværkeriet varedes om onsdagen.

Fyrværkeriet i Tivoli består både af luftbomber og raketter. For at få en stor spredning på fyrværkeriet benyttes en hvis mængde krudt, som giver en kraftig impulsstøj, når det antændes. Impulsstøj er generende og kan virke belastende på mennesker, som sover eller hindres i at sove. Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at Tivolis valg om at mindske mængden af fyrværkeri i hverdagene, vil have en positiv betydning for naboerne, set i lyset af den påvirkning som onsdagsfyrværkeriet inkl. impulsstøj har haft. De klager Center for Miljøbeskyttelse har modtaget over fyrværkeriet i 2017 har kun vedrørt onsdagsfyrværkeriet.

Projektændringen om fyrværkeri er indarbejdet i det samlede projekt for at minimere støj fra forlystelsesparken om aftenen fra søndag - torsdag, idet disse dage fremadrettet friholdes for fyrværkeri med enkelte undtagelser. Der vil være tale om en faktisk reduktion på mellem 11-21 fyrværkerishows på aftener op til en hverdag (søn - tors.) i forhold til sæson 2017. Tivoli kan dog afholde fyrværkerishows på fredage/lørdage, hvilket betyder, at der samlet over et år ikke kan regnes med en faktisk reduktion i antallet af fyrværkerishows. Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at når Tivoli i projektet indbygger, at flytte langt de fleste af deres fyrværkeridage til fredage eller lørdage, og dermed undgå, at fyrværkeriet er op til en hverdag, vil det have en positiv betydning for de omkringboende.

Samlet vurdering og begrundelse

Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at den samlede påvirkning fra Tivolis koncerter på Plænen som ansøgt ikke har en karakter, art eller

varighed, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljø og omgivelser og er dermed ikke omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering og tilladelse. I vurderingen indgår det forhold, at der i omgivelserne til Tivoli er kumulative støjbidrag fra de kørende forlystelser i parken og fra trafikken samt lejlighedsvis koncerter på Rådhuspladsen. I vurderingen indgår ligeledes det forhold, at der allerede med den nuværende aktivitet er et støjbidrag, der væsentligt overskrider de vejledende støjgrænser. Det indgår med betydelig vægt i kommunens samlede afvejning, at Tivoli er placeret på et af landets absolut mest pulserende lokaliteter. Når det sammenholdt med, at merbelastningen for omgivelserne inklusiv de kompenserende tiltag er forholdsvis begrænset, fører det til, at Center for Miljøbeskyttelse har vurderet at ændringerne til ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning på miljøet.

I vurderingen er der lagt særlig vægt på følgende forhold:

At Tivoli med sin centrale placering i et område med et pulserende byliv og sin historie har en helt særlig betydning som en af landets vigtigste attraktioner jf. punkt 2.2 i Miljøstyrelsens vejledning om støj fra forlystelsesparker.

At påvirkningen af koncerter på op til 67 dB(A) er af kortvarig karakter med en varighed på maksimalt 2,5 timer op til 20 gange om året hovedsageligt fredage og lørdage.

At Tivoli vil annoncere alle store fredagskoncerter offentligt ved start på sommersæson, og naboer bliver varslet særskilt, minimum 14 dage inden koncerterne afholdes.

At Tivoli i projektet har indbygget kompenserende foranstaltninger, ved at lukke de kørende forlystelser fredage kl. 22-24 ved afholdelse af store koncerter, så der ikke både er støj fra store koncerter og forlystelser samtidig. Dette giver ved store koncerter på 67dB(A) et betydeligt bidrag ved nogle beboelsesejendomme, men dog kun et mindre bidrag til støjreduktion for de mest belastede beboelsesejendomme ved Stoltenbergsgade 1.

At Tivoli i projektet har indbygget kompenserende tiltag ved at reducere antallet af fyrværkerishows på aftener op til en hverdag. I praksis betyder dette en reduktion af fyrværkeriet på onsdage i forhold til 2017. Tivoli har siden 1996 haft mulighed for at afholde 208 fyrværkeridage årligt og begrænser sig nu til kun at have mulighed for 50 fyrværkeridage årligt. Begrænsningen ændrer ikke på Tivolis samlede antal fyrværkeridage de seneste år, men der vil konkret blive væsentligt færre fyrværkerishows på aftener op til en hverdag (søndag-torsdag). Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at dette vil

have en positiv betydning set i forhold til naboernes støjbelastning på hverdage.

At store koncerter fremover med få undtagelser vil afholdes fredage og lørdage. Dette betyder, at der sammen med begrænsningerne i fyrværkerishows i videst muligt omfang fremadrettet sikres en friholdelse af de mest støjende aktiviteter fra forlystelsesparken for naboerne om aftenen søndag-torsdag.

At der i tillæg til miljøgodkendelsen stilles vilkår om antal af store koncerter pr år, vilkår om den samlede varighed af arrangementerne, herunder også af lydprøver, og om at koncerterne skal annonceres offentligt jf. *Vejledning om Støj fra forlystelsesparker* nr. 7, 2006 afsnit 4.1.3

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retslige spørgsmål jf. miljøvurderingslovens § 49, stk. 1. Klagen skal indgives inden 4 uger fra tidspunktet for offentliggørelse af afgørelsen jf. § 51.

Klageberettiget er miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser indenfor arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klage skal indgives via klageportalen, som er at finde på forsiden af www.nmkn.dk. Herfra logges der på henholdsvis via www.borger.dk for borgere og www.virk.dk for virksomheder, foreninger, myndigheder og tilsvarende. Vejledning omkring håndtering/teknik i forhold til den digitale selvbetjening kan fås ved at rette henvendelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet supportfunktion. Se mere herom på www.nmkn.dk.

Bemærk at Miljø- og Fødevarerklagenævnet som udgangspunkt skal afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ved ønske om at blive fritaget for at bruge klageportalen, fremsendes en begrundet anmodning herom til den myndighed der har truffet afgørelsen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Det koster et gebyr at få behandlet en klage i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Information om klagegebyr kan findes på www.nmkn.dk under ”Vejledninger”.

Søgsmålsfristen for domstolsprøvelse af afgørelsen er 6 måneder fra offentliggørelse af afgørelsen.

Med venlig hilsen

Thomas Frederik K Iversen
Sagsbehandler

KLADDE

Bilag A: Oversigtskort

